

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ
1980

Ο Πρόεδρος

Προς τον
Υπουργό Εθνικής Οικονομίας
& Οικονομικών,
κ. Κωστή Χατζηδάκη

Κοινοποίηση:
Επιμελητήρια - Μέλη ΚΕΕΕ

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2023
Αριθ. Πρωτ.: 4402

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Θα θέλαμε να σας γνωστοποιήσουμε τις θέσεις της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο: «**Μέτρα για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής**», το οποίο έχει τεθεί σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση.

Το νομοσχέδιο εισάγεται με στόχο την αντιμετώπιση του υπαρκτού και πραγματικού προβλήματος της φοροδιαφυγής, που αποτελεί διαχρονικό πρόβλημα της χώρας, τη φορολογική δικαιοσύνη, αλλά και την ενίσχυση της χρήσης ψηφιακών μέσων για τον έλεγχο και τον εντοπισμό της φορολογητέας ύλης.

Όμως οι διατάξεις του νομοσχεδίου και ειδικότερα εκείνες που καθορίζουν «ελάχιστο τεκμαιρόμενο κέρδος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας» μας γυρίζουν δεκαετίες πίσω, αφού επανερχόμαστε στην επιβολή τεκμαρτού εισοδήματος ως του κύριου μέσου καταπολέμησης της φοροδιαφυγής. Επιπλέον η φοροδιαφυγή «εντοπίζεται» αποκλειστικά στους μικρούς επαγγελματίες και τις ατομικές επιχειρήσεις και με μια απόλυτα οριζόντια λογική «τιμωρούνται» όλες οι μικρές ατομικές επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ ταυτόχρονα καταργείται η βασική έννοια της επιχειρηματικότητας, αφού αυτή δεν «επιτρέπεται» να έχει ζημιά ή ελάχιστα κέρδη.

Κατά την άποψή μας, η όποια αιτιολόγηση της επιβολής «τεκμαρτών κερδών», ως επιλογή για τον εντοπισμό εισοδημάτων που αποκρύπτονται, αποτελεί αναχρονισμό και παραδοχή αποτυχίας και όχι προσπάθεια απόδοσης φορολογικής δικαιοσύνης. Η βάση της οριζόντιας τεκμαρτής φορολόγησης, ίδια για όλους χωρίς να εξετάζει την

πραγματική φοροδοτική ικανότητά τους, είναι απολύτως άδικη και δημιουργεί σοβαρά ζητήματα και στρεβλώσεις αφού:

- Δεν καθορίζονται επαρκή κριτήρια καθορισμού των κερδών της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως κλάδος δραστηριότητας, επιχειρηματικό περιβάλλον, τόπος, εποχικότητα, εξωγενείς παράγοντες και έκτακτα γεγονότα.
- Διαχωρίζονται οι επιχειρήσεις με βάση τη νομική μορφή άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας (διαφορετική αντιμετώπιση), ενώ δεν αναγνωρίζονται τυχόν επενδυτικές δαπάνες των ατομικών επιχειρήσεων που σαφώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα (αντιαναπτυξιακή).
- Δεν προσμετρά εισοδήματα από άλλες πηγές (π.χ. μίσθωση ακινήτων), ούτε εξετάζει τις περιπτώσεις σε ζευγάρια ελευθέρων επαγγελματιών που κινδυνεύουν με διπλή υπερφορολόγηση.
- Δεν αντιμετωπίζονται μείζονα ζητήματα με τεράστιες απώλειες φορολογικών εσόδων, όπως η φοροδιαφυγή σε υψηλότερα εισοδήματα, η απώλεια Φ.Π.Α., η αδήλωτη επιχειρηματική δραστηριότητα, το παραεμπόριο.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις του νομοσχεδίου θα οδηγήσουν σε ανυπέρβλητα προβλήματα στην οικονομική δραστηριότητα και στη βιωσιμότητα σημαντικού αριθμού αυτοαπασχολούμενων και μικρών ατομικών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των πιο αδύναμων, αποτέλεσμα των οποίων θα είναι:

- Αυτοαπασχολούμενοι που πράγματι έχουν πολύ χαμηλά κέρδη να «κλείσουν» τα βιβλία τους υπό το βάρος του υψηλότερου φόρου. Σε μια τέτοια περίπτωση, το Δημόσιο θα χάσει και τον όποιο φόρο εισπράττει σήμερα, αλλά και τις ασφαλιστικές εισφορές.
- Η μικρή ατομική επιχείρηση που απασχολεί έναν εργαζόμενο θα το σκεφτεί να συνεχίσει να το κάνει, αφού και ο εργαζόμενος της αποτελεί τεκμήριο, προσαυξάνοντας το τεκμαρτό φορολογητέο του σύμφωνα με το νομοσχέδιο.
- Σημαντικό ποσοστό αυτοαπασχολούμενων, με ιδιαίτερη ένταση στις γυναίκες, τους επαγγελματίες μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά και την περιφέρεια της χώρας, θα περάσουν στην ανεργία χωρίς επιλογές άλλης απασχόλησης.
- Τα οικογενειακά εισοδήματα και η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών θα μειωθούν, ενώ παράλληλα θα δυσκολέψει η δυνατότητα ανταπόκρισης στις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις (δάνεια, ασφαλιστικές οφειλές κ.α.).
- Με δεδομένο ότι εντελώς αιφνιδιαστικά επιβάλλεται το μέτρο από το τρέχον φορολογικό έτος, πολλοί αυτοαπασχολούμενοι με πραγματικά χαμηλό εισόδημα δεν θα έχουν τη δυνατότητα να καταβάλουν τον φόρο και την προκαταβολή φόρου που θα τους καταλογιστεί, αυξάνοντας το ποσό των ανείσπρακτων φορολογικών οφειλών.

Επιπλέον θα πρέπει να τονίσουμε την αναποτελεσματικότητα του μέτρου της θέσπισης «τεκμαρτών κερδών», τόσο στους στόχους του νομοσχεδίου για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής όσο τελικώς και στα δημόσια έσοδα.

Οι συγκεκριμένες διατάξεις όχι μόνο αποτελούν αντίφαση στην προσπάθεια της πολιτείας και στα σημαντικά βήματα που έγιναν τα τελευταία έτη προς την κατεύθυνση εκσυγχρονισμού της φορολογικής διοίκησης, αλλά αποτελούν ταυτόχρονα και σαφή υπονόμηση της εμπέδωσης κουλτούρας φορολογικής συμμόρφωσης.

Στοχοποιείται ξανά η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, η οποία εξακολουθεί να βιώνει και να δραστηριοποιείται σε ένα ασφυκτικό περιβάλλον, προσπαθώντας να επιβιώσει μετά από αλλεπάλληλες κρίσεις και έχοντας να αντιμετωπίσει τις συνεχείς αυξήσεις του κόστους λειτουργίας, την μείωση του κύκλου εργασιών εξαιτίας της ακρίβειας, τις συσσωρευμένες υποχρεώσεις,, τις αυξήσεις εισφορών των αυτοαπασχολούμενων στον ΕΦΚΑ, την έλλειψη ρευστότητας και την αδυναμία χρηματοδότησης.

Ένα σημαντικό ποσοστό μικρών επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων, που πράγματι έχει πολύ χαμηλά κέρδη, αντί να στηριχθεί στην προσπάθεια του να ορθοποδήσει, οδηγείται πλέον με βεβαιότητα - μέσω της εφαρμογής των νέων διατάξεων - στην οριστική έξοδο από το επάγγελμα. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική απώλεια φορολογικών εσόδων και ασφαλιστικών εισφορών, που στο σύνολό τους θα είναι πολύ υψηλότερες από τις αναμενόμενες εισπράξεις από την εφαρμογή των «τεκμαρτών φορολογητέων κερδών».

Οι διαπιστώσεις για το ύψος και το εύρος της φοροδιαφυγής δεν μπορούν να αμφισβητηθούν διαχρονικά, τα μέτρα όμως που πρέπει να εφαρμοστούν οφείλουν να ενταθούν προς την κατεύθυνση αντιμετώπισής της μέσω στοχευμένων ελέγχων, με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και τη θέσπιση πραγματικών κριτηρίων, τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη έσοδα, έξοδα, καταθέσεις, οφειλές, περιουσιακά στοιχεία, πόθεν έσχες κ.ά.

Η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και η επίτευξη του στόχου για ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα μας βρίσκει όλους σύμφωνους, για ένα φορολογικό όμως σύστημα όπου ο καθένας θα συνεισφέρει ανάλογα με τις πραγματικές του δυνάμεις και όχι με «τεκμαρτά» ανύπαρκτα εισοδήματα και ένα φορολογικό σύστημα που θα θεσπίζει ουσιαστικά κίνητρα για την εμπέδωση φορολογικής συνείδησης στους πολίτες. Προϋπόθεση, επίσης, αποτελεί ο προηγούμενος ουσιαστικός διάλογος μεταξύ όλων των φορέων με βάση τις πραγματικές συνθήκες ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας και τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν και όχι η επίσπευση και ο αιφνιδιασμός.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για την απόσυρση - στο σύνολο τους - των διατάξεων που καθορίζουν «ελάχιστο τεκμαιρόμενο κέρδος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας» (Κεφ. Β': Άρθρα 13-18) του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου «Μέτρα για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής» και είμαστε στη διάθεσή σας - με κάθε καλή διάθεση και ειλικρίνεια - για συζήτηση και συνεργασία προς την κατεύθυνση της επίτευξης της πολυπόθητης φορολογικής δικαιοσύνης, μέσω της ενίσχυσης και χρήσης των κατάλληλων ψηφιακών μέσων για τον έλεγχο και τον εντοπισμό της φορολογητέας ύλης.

Με εκτίμηση,

Ιωάννης Μασούτης

